

Algemene Ledenvergadering op zaterdag 21 mei 2022

Vereniging “De Oeverlanden Blijven!”

Postadres en ledenadministratie:

E. de Boer-van Rijkstraat 36-I, 1065 GN Amsterdam

telefoon: 020-6154557

website: www.oeverlanden.nl

facebook: www.facebook.com/oeverlandenblijven

instagram: www.instagram.com/oeverlandenblijven

e-mail algemeen: info@oeverlanden.nl

leden: ledenadministratie@oeverlanden.nl

De Oeverlanden liggen aan de noordkant van de Nieuwe Meer, ten zuiden van de snelweg A4/A10. Begin jaren tachtig behoorde een actiegroep dit unieke natuurgebied voor 'stadsontwikkeling'. De Vereniging 'De Oeverlanden Blijven!' (VDOB!) is voortgekomen uit deze actiegroep. Het gebied wordt in samenwerking met de gemeente Amsterdam onderhouden door beheervrijwilligers van de VDOB!, die het op traditioneel-ecologische wijze beheren.

Het centrum van de vereniging is het depot, van waaruit de beheervrijwilligers werken. Daar bevindt zich ook het Natuur- en Milieu Educatiecentrum (NME-centrum) De Waterkant, waar de excursies starten en Stichting Veldstudie natuureducatie aan schoolkinderen geeft. Het depot en NME-centrum zijn gelegen aan het begin van het Anton Schleperspad, ca. 75 meter vanaf de Riekerweg. U kunt het NME-centrum bezoeken tijdens excursies en doorgaans op dinsdag en woensdag tussen 10.00 en 16.00 uur, wanneer de beheervrijwilligers er zijn, evenals soms op zondag.

De *Oever* verschijnt tweemaal per jaar. Daarnaast komt er geregeld een digitale nieuwsbrief uit, met informatie over actuele ontwikkelingen. U kunt deze nieuwsbrief ontvangen door uw e-mailadres door te geven via het voorkeurenformulier op www.oeverlanden.nl onder Contact en info > Algemene informatie. Op www.oeverlanden.nl, op Facebook en in huis-aan-huisbladen worden onze excursies gepubliceerd. Nieuwe leden kunnen zich opgeven op www.oeverlanden.nl via Help mee > Word lid. De minimale contributie bedraagt €12,50.

Aan dit nummer werkten mee: Hans Bootsma, Nico Jansen, Ruud Jansen, Tom Koudstaal, Wichert Stemerding, Liesbeth Stricker en Onno-Sven Tromp.

Bestuur en medewerkers

Bestuur: bestuur@oeverlanden.nl

Liesbeth Stricker, voorzitter

Tom Koudstaal, penningmeester, penningmeester@oeverlanden.nl

Paul Kamsteeg, bestuurslid

Marianne Frijling, bestuurslid

Nico Jansen, bestuurslid

Ben Bolscher, webmaster, webmaster@oeverlanden.nl

Onno-Sven Tromp, redacteur, redactie@oeverlanden.nl

Wichert Stemerding, coördinator beheervrijwilligers

Vacature, PR-medewerker, informatie via bestuur@oeverlanden.nl

Stichting Veldstudie: coördinator natuureducatie Paul Kamsteeg. Tel: 034-7342085, natuureducatie@oeverlanden.nl

Foto voorpagina: Oever van de Nieuwe Meer, *Hans Bootsma*

In dit nummer

- 2** Colofon en inhoud
- 3** Agenda ALV 2022 / Contributie
- 4** Jaarverslag bestuur
- 6** Jaarverslag beheer
- 8** Financieel jaarverslag
- 10** Jaarverslag publiciteit / Oproepen
- 11** Oliekevers
- 12** Kerkuil
- 14** Veertig jaar
- 16** Activiteiten

Druk: Van de Sande, oplage: 650

Algemene Ledenvergadering 2022

Nadat we in 2021 een verlate ALV konden organiseren met hulp van onze burens op tuinpark Ons Buiten, gaan we ervan uit dat we dit jaar weer kunnen vergaderen in De Waterkant. De vergadering is gepland op zaterdag 21 mei, om 14.00 uur in De Waterkant. In de voorliggende *Oever* treft u de agenda, de jaarverslagen en jaarstukken en een inzicht in de laatste ontwikkelingen in de Oeverlanden.

Agenda

1. Opening en vaststellen agenda
2. Bestuursmededelingen
3. Ingekomen stukken
4. Jaarverslag Bestuur
5. Jaarverslag Beheervrijwilligers
6. Jaarverslag Publiciteit
7. Jaarcijfers 2021
8. Verslag kascommissie
9. Benoeming nieuwe kascommissie
10. Verkiezing bestuursleden
11. Begroting 2022
12. 40-jarig bestaan vereniging
13. Stand van zaken lopende projecten
14. Rondvraag en Sluiting

Reglementair treedt Paul Kamsteeg af en hij is herkiesbaar. Daarnaast heeft het bestuur nog steeds behoefte aan versterking. We zoeken naar een secretaris en iemand die het bestuur kan steunen met PR-activiteiten. Voor informatie kunt u altijd contact opnemen met Liesbeth Stricker, via info@oeverlanden.nl.

Contributie 2022

Wij hebben uw contributie heel hard nodig! U heeft hiervoor van ons al een e-mail of brief ontvangen. Als u nog niet heeft betaald en geen automatische betaling heeft ingesteld, dan kunt u de contributie 2022 ook overmaken via een betaalverzoek met bijgaande QR-code.

Hoe werkt het?

- Scan deze QR-code met de QR-scanner op uw smartphone.
- Open het ING-betaalverzoek in uw browser.
- Bij 'ING Betaalverzoek via IDEAL' hoogt u het bedrag van €0,00 op naar het gewenste bedrag (minimaal €12,50, meer is van harte welkom!).
- Dan kunt u uw bank kiezen en op de gebruikelijke wijze betalen.

U kunt de contributie ook overmaken op onze rekening NL47 INGB 0004 0688 09 van 'De Oeverlanden Blijven'. Vermeld dan wel graag uw lidnummer of postcode.

Periodieke gift

Wilt u voor uw contributie of donatie aan de vereniging gebruik maken van de mogelijkheid van de aftrekbaarheid van het bedrag bij uw belastingaangifte omdat we als vereniging ANBI-geregistreerd zijn? Vraag dan eerst aan penningsmeester@oeverlanden.nl de overeenkomst daarvoor met toelichting op. Ook kunt u dit aangeven op het VDOB!-voorkeurenformulier, dat u kunt vinden op onze website www.oeverlanden.nl > Contact en info > Algemene informatie. (U kunt dan ook uw voorkeur opgeven voor de wijze van ontvangst van het blad *Oever* en de kalender, en uw eventuele adreswijziging doorgeven.)

Jaarverslag van het bestuur

Zoals ieder jaar presenteert het bestuur de werkzaamheden en activiteiten van de afgelopen periode. Deze Oever bevat tevens de jaarverslagen van de vrijwilligers, de PR, de penningmeester en het bestuur. De jaarcijfers zullen zoals gebruikelijk na goedkeuring op de website worden geplaatst.

Algemene Ledenvergadering (ALV)

De ALV 2021 vond begin oktober plaats. Gelukkig konden we weer fysiek bijeenkomen, maar omdat wij in De Waterkant niet voldoende afstand kunnen houden, boden de burens van tuinpark Ons Buiten hun verenigingsgebouw aan voor onze vergadering. In 2021 hadden de volgende leden zitting in het bestuur:

- Liesbeth Stricker, voorzitter
- Tom Koudstaal, penningmeester
- Nico Jansen, lid
- Paul Kamsteeg, lid
- Marianne Frijling, lid

Bestuursactiviteiten

Het afgelopen jaar werd deels beïnvloed door de coronamaatregelen. Daardoor dienden meerdere bestuursvergaderingen digitaal plaats te vinden. Nu maar hopen dat we niet nogmaals een dergelijke periode moeten meemaken.

Beheer

De beheervrijwilligers hebben zich aangepast aan de coronamaatregelen door in kleine ploegen, verdeeld over de werkdagen en natuurlijk op gepaste afstand van elkaar hun werk te doen. Tijdens de pauzes werd regelmatig gebruik gemaakt van de benedenverdieping van De Waterkant, omdat het daar eenvoudiger was om afstand te bewaren dan in de portakabin. Hoe ze een en ander geregeld hebben, kunnen we in het eigen jaarverslag elders in deze *Oever* lezen. Wel moesten zij het ook in het afgelopen jaar zonder waarderingssubsidie van de gemeente stellen. Hopelijk zal bij de uitvoering van de Ontwikkelstrategie (zie verderop) hierop worden teruggekomen.

Financiën

Nu meer leden gebruik zijn gaan maken van de mogelijkheid die onze ANBI-status biedt, zijn de inkomsten gestegen. In het financiële jaarverslag 2021 in deze *Oever* van de hand van de penningmeester is dit terug te vinden. Ook treft u daar de begroting 2022 aan.

Leden

Ook aan het eind van 2021 blijkt dat er schommelingen in het ledenbestand hebben plaatsgevonden. Vorig jaar hebben dertien leden opgezegd, voornamelijk omdat ze naar elders zijn verhuisd, en zijn er zeven leden overleden en 63 nieuwe leden geregistreerd. Er zijn helaas ook 69 leden uit het bestand verwijderd, omdat ze al enkele jaren geen contributie betaalden en ook niet reageerden op aanmaningen. Of omdat ze onbereikbaar bleken nadat ze waren verhuisd en dat niet hadden doorgegeven. Aan het

eind van 2021 stonden er 629 betalende leden en 40 organisaties ingeschreven.

Toekomst Oeverlanden

De gemeente Amsterdam heeft ons een druk jaartje bezorgd. De conceptnota's met wijzigingsvoorstellen voor onder andere de Oeverlanden volgden elkaar in rap tempo op. Het leek er sterk op dat de ambtenaren de opdracht hadden gekregen nog snel voor de verkiezingen van maart 2022 een aantal projectvoorstellen klaar te stomen. We hebben er al in nieuwsbrieven en de *Oever* over bericht, maar we zetten de vier projecten nog even bij elkaar.

1. Omgevingsvisie 2050

Begin 2021 heeft de gemeente het ontwerp Omgevingsvisie 2050 voor reacties vrijgegeven. Deze visie legt de ontwikkeling van de stad tot 2050 vast. In de visie staat beschreven hoe de gemeente denkt de stad te vergroenen en er 150.000 woningen bij te bouwen. De openbare ruimte moet als ontmoetingsruimte gaan dienen, en de parken moeten ruimte bieden voor sporten en bewegen.

Dit zijn in een notendop de beschreven ambities. Voor de Oeverlanden zou het onder meer betekenen dat er een theater kon komen en ook een sportpark met kunstgrasvelden voor de georganiseerde sport. Uit de nota van beantwoording bleek achteraf dat de gemeente rekening houdt met de Ontwikkelstrategie 2040 en dat de voorstellen voor recreatie- en ongeorganiseerde sportvoorzieningen in de visie naar het westen, het huidige recreatiegedeelte, worden verplaatst en het natuurgedeelte wordt beschermd. De nota is in juni door de gemeenteraad goedgekeurd.

2. Ontwikkelstrategie De Oeverlanden

Woensdag 1 december 2021 heeft de gemeenteraad de Ontwikkelstrategie Landschapspark De Oeverlanden (OS) aangenomen. Vorig jaar meldden wij nog dat niet geheel duidelijk was of het resultaat van het onderzoek ook de inspraak zou ingaan, maar gelukkig is dat wel gebeurd. Zo heeft de vereniging samen met de andere leden van een kernteam enkele wijzigingen in de Ontwikkelstrategie kunnen aanbrengen ten gunste van het natuurgedeelte van de Oeverlanden. Daarnaast hebben ook individuele leden een schriftelijke reactie gegeven.

De OS is een richtinggevend visiedocument voor de periode tot 2040. Belangrijk is dat er in ieder geval de keuze is gemaakt dat de Oeverlanden GROEN blijven en dat het authentieke en natuurlijke karakter behouden blijft. Er zal dus geen huizen- of kantorenbouw plaatsvinden.

Het is de bedoeling dat de kortetermijndeeën genoemd in de visie de komende jaren ten uitvoer worden gebracht. Wij berichtten hier al over in de jaarbrief 2022 van enkele maanden geleden. Er wordt de komende periode een beheerkader opgesteld waarin de inzet van onze beheervrijwilligers wordt meegenomen. Hopelijk kunnen we in het volgende jaarverslag schrijven dat de waardering voor de werkzaamheden van de vrijwilligers tot uitdrukking is gebracht door het beschikbaar stellen van een subsidiebedrag.

3. Schinkelkwartier

Het college van B&W heeft 14 december 2021 de projectnota Schinkelkwartier vastgesteld. Daar ging een periode aan vooraf waarin omwonenden en andere belanghebbenden hun mening konden geven over de plannen. Omdat de voorstellen in deze nota het natuurgebied in de Oeverlanden meer zouden aantasten dan die uit de Ontwikkelstrategie, heeft de vereniging een reactie gegeven. Die heeft er toe geleid dat de definitieve nota Schinkelkwartier is aangepast aan de Ontwikkelstrategie. Onze reactie is terug te vinden op onze website. Komende jaren zullen de deelplannen worden opgesteld en aan omwonenden en andere belanghebbenden worden voorgelegd. Wij blijven dit project volgen.

4. Hoofdgroenstructuur

De vereniging heeft begin dit jaar een zienswijze op het conceptbeleidskader Hoofdgroenstructuur (HGS) ingediend bij de gemeente. Aanleiding was dat daarin mogelijke ingrepen in de Oeverlanden werden voorgesteld die verder gingen dan vermeld in de al aangenomen Ontwikkelstrategie. De mogelijke aanleg van kunstgrasvelden in een natuurgebied baart ons zorgen. Wij staan daar niet alleen in, want ook in andere parken in de stad wordt de aanleg van kunstgrasvelden niet uitgesloten. Het is nu wachten op de nota van beantwoording.

Uitspraak Raad van State

Op 24 september diende ons beroep bij de Raad van State (RvS) tegen het besluit van de kantonrechter om ons bezwaar tegen de door de gemeente Amsterdam verleende kapvergunningen af te wijzen. Helaas is deze actie ook zonder succes gebleken, want de RvS oordeelde dat de gemeente zich op correcte wijze de kapvergunningen heeft toebedeeld. Wel zegde de gemeente toe dat de kap slechts plaats zal vinden als onomstotelijk vaststaat dat die echt noodzakelijk is voor parkeer- en opslagterreinen, en met ons daarover in gesprek te zullen blijven.

Onderhoud

De gemeente heeft in 2019 als eigenaar het achterstallige onderhoud van De Waterkant geïnventariseerd. Dat was noodzakelijk omdat er sinds de oplevering in 2006 geen onderhoud is gepleegd. Helaas heeft die inventarisatie niet tot actie geleid en daarom heeft de vereniging in 2021 zelf actie ondernomen. Zo zijn de raamkozijnen aan de buitenkant onder handen genomen. Verrotte houtdelen

en enkele kozijnen zijn door Nico Jansen vervangen en een schilder heeft het werk keurig afgemaakt. Ook is het ventilatiesysteem aangepakt, geen overbodige luxe in coronatijd. De rekeningen zijn doorgestuurd naar de gemeente, die ze heeft betaald. Maar dat is nog niet voldoende, want er moet meer gebeuren aan het gebouw, en ook aan de loods, de portakabin en het hekwerk. In 2022 gaan we hierover weer in overleg met de gemeente.

Excursies

In april stond een bezoek aan het Siegerpark op de agenda. Deze excursie moest helaas worden geannuleerd, omdat er nog een lockdown was. In mei werden de maatregelen versoepeld en konden de excursies doorgang vinden, wel met aanmelding vooraf. Verschillende excursies werden druk bezocht. Voor de bomenexcursie op tuinpark Ons Buiten meldden zich ruim dertig deelnemers.

De Natuurwerkdag in november werd ook druk bezocht. Daar er slechts veertien personen van tevoren waren aangemeld en er 25 verschenen moest er worden geïmproviseerd om alle helpers een lunch te kunnen aanbieden. We hopen dat de deelnemers zich vanaf nu realiseren dat ook zonder coronamaatregelen aanmelding noodzakelijk is in verband met de inkopen voor de lunch. Bovendien treffen Carla Peperkamp en Wichert Stemerding voorbereidingen voor de werkzaamheden en zij willen graag weten op hoeveel steun ze kunnen rekenen.

Educatie

Zoals gebruikelijk heeft de vereniging ook in 2021 samengewerkt met de stichting Veldstudie om de natuur- en milieueducatielessen (NME) aan Amsterdamse scholen tot een succes te maken. Gelukkig gingen de basisscholen ondanks de vele besmettingen in februari weer open. Dit betekende dat ook de NME-lessen weer voorzichtig werden opgestart. In de loop van het jaar kwam de bezetting van het leslokaal terug op het oude niveau.

Tijdens de zomervakantie heeft DONS (Doorlopende Ontwikkeling Na School), een organisatie voor naschoolse opvang, De Waterkant enkele dagen per week gebruikt. Zo'n 20-25 kinderen tussen de acht en twaalf jaar gebruikten onder leiding van een paar professionele begeleiders het leslokaal en de buitenruimte. Het enthousiasme over met name de buitenruimte is erg groot en ook voor de komende zomervakantie heeft DONS weer een verzoek ingediend.

Heem Locaties

De verhuur van de bovenverdieping van De Waterkant door Heem Locaties is ook weer op gang gekomen, nadat dit bijna twee jaar zo goed als stil had gelegen. Vanaf oktober is de verhuur weer volledig op peil.

Namens het bestuur,
Liesbeth Stricker

Jaarverslag van de beheervrijwilligers

Een jaarverslag van het beheer gaat natuurlijk over het beheer, en dat is elk jaar hetzelfde. We maaien en voeren af, knotten wilgen, bouwen takkenrillen... u kent het inmiddels. Dan moet je zoeken naar iets afwijkends om het verslag de moeite van het lezen waard te maken.

Corona

Gelukkig biedt de oneindige diversiteit van de biologie, gecombineerd met de kleurrijke verzameling mensen van de beheerploeg, altijd stof voor een verhaal. Dit jaar hoef ik bovendien, dankzij maaiproblemen, het uitbaggeren van de Jaagpadsloot en het zwaarste stormweer in jaren, niet naar onderwerpen te zoeken. Het is juist een opgave om niet te veel te schrijven.

We hebben het afgelopen jaar ruim 3800 arbeidsuren kunnen bijschrijven. Dit ondanks, of juist dankzij de coronacrisis. Als je bijna nergens mag samenkomen, is het des te mooier om een of twee dagen in de week met anderen te werken. We waren dan ook meestal met een lekker grote groep. We ontkwamen niet helemaal aan de lockdowns: ons traditionele kerstdiner kon niet doorgaan en we hebben zelfs een paar weken een werkstop gehad. Dat was voor het eerst in de geschiedenis van de vereniging en geen leuke beslissing om te nemen. Maar al met al hadden wij niets te klagen, het werk kon vrijwel het hele jaar doorgaan. Naast het beheer hebben we ook de nodige waarnemingen gedaan. Vlinders en nachtegallen werden geteld en beheervrijwilliger Hans Bootsma vond weer een aantal nieuwe bijensoorten.

Jaagpadsloot

Dan nu de eerste verstoring van onze gebruikelijke (en o zo fijne) sleur: de Jaagpadsloot werd voor het eerst in twintig jaar gebaggerd. Twee decennia bladval en begroeiing vormde een dikke laag smurrie. Op een aantal plaatsen was die laag zo dik dat de sloot geregeld droog stond. Een dergelijke klus is voor ons niet te doen, dat is werk voor specialisten met zwaar materieel. Onze groen-ZZP'er Carla Peperkamp heeft zich de laatste jaren erg ingespannen om dat te regelen. Maar nu het zover was, maakten we ons zorgen. De sloot tussen het Jaagpadbos en Ons Buiten was vorig jaar gebaggerd en dat ging – zacht gezegd – niet naar wens. Slechte communicatie, niet nagekomen afspraken en ecologisch onverantwoorde acties. Ik maak er verder geen woorden aan vuil, maar het resultaat was deprimerend. In het Diemerpark was op eenzelfde manier gewerkt en dat haalde zelfs de krant, dus we hielden ons hart vast.

Maar we werden verrast! In eerste instantie dachten we dat de aannemer gek geworden was. Ze zouden de sloot met behulp van een bootje

uitbaggeren. De sloot stond vrijwel droog en er lagen overal bomen overheen. En dan wilden zij daar varen? Tot onze verbazing pompten ze de hele sloot vol water. De overliggende bomen werden opgetild zodat ze er onderdoor konden varen en daarna netjes teruggelegd. Dit allemaal om te voorkomen dat er met een zware graafmachine op de oever gereden zou worden, want dat geeft ongewenste bodemverdichting. De mooie, kronkelende lijnen van de sloot werden ook gevolgd en de sloot werd dus niet 'rechtgetrokken'. De communicatie voor en tijdens het werk liep ook uitstekend, met andere woorden: het ging geweldig. Complimenten voor gemeente, aannemer en onze Carla. Het ziet er prachtig uit!

Maaibeheer

Yin en yang moeten in balans blijven, dat schijnt een wet te zijn in deze wereld. Dus als het baggeren zo goed gaat, dan moet iets anders slecht gaan en dat was dit jaar het maaiwerk. Een paar kleine reparaties aan de maaimachine bleken ruim acht weken te moeten duren. Natuurlijk gebeurde dat midden in het maaiseizoen. Met de nodige improvisatie, een geleende maaimachine en flink buffelen met bosmaaiers (die machines die maaiers in de stad aan hun heup hebben hangen) lukte het toch om het werk af te krijgen. Maar dat hoeft hopelijk niet nog eens zo.

Het meeste maaiwerk doen we zelf, een deel besteedt de gemeente uit aan een aannemer. Maar de gemeente organiseert, werkt en communiceert sinds het opheffen van de stadsdelen op een nieuwe manier en dat loopt nog niet soepel. De aannemer had bovendien, net als wij, te kampen met een defecte machine, plus personeelstekort door corona. Gevolg was dat er slecht of zelfs niet gemaaid werd. Een aantal bermen raakte volkomen overwoekerd door braam en de middenberm van de Oude Haagseweg – een prachtige ecologische hotspot – werd te laat in het jaar gemaaid.

Er is meerdere keren contact geweest met de gemeente en de aannemer, en we hebben in kaart gebracht wat er wel of juist niet moest gebeuren. Inmiddels is het achterstallige maaiwerk aangepakt, dat geeft hoop voor volgend jaar. Goed maaiwerk is uiteindelijk de basis van goed beheer.

Dudley, Eunice en Franklin

Het winterseizoen begon met knotten en het verwijderen van jonge bomen uit bermen en rietkragen. Als we dat niet deden, zouden we geen rietkragen

Vrijwilligers aan het werk | Foto: Hans Bootsma

meer overhouden. We liepen rustig op schema toen halverwege februari een nieuw weerrecord werd gevestigd: zes aaneengesloten stormdagen in Nederland. Dudley, Eunice en Franklin (stormen krijgen tegenwoordig namen) lieten een flink spoor achter. Enorme wilgen en populieren gingen om, maar ook kleinere boompjes en vlierstruiken lagen plat. Veel bezoekers van het gebied vonden het indrukwekkend, maar ook zo jammer, al die grote bomen dood. Maar zeker in de natuur geldt: 'de een zijn dood is de ander zijn brood'. Waar nu een open plek ontstaan is, groeien straks weer jonge bomen. Dit hoort er gewoon bij en geeft enorme kansen voor de ontwikkeling van een gebied.

Natuurlijk beheer houdt onder andere in dat je de meeste bomen laat groeien waar ze opkomen en laat liggen waar ze vallen. We houden echter wel de paden en de veldjes vrij en daar hadden we een enorme en vooral leuke klus aan. De grote stammen zijn inmiddels weggezaagd, maar er liggen nogal wat hopen stormhout die nog opgeruimd moeten worden. Voor sommige bezoekers is anders de verleiding te groot de zaak in brand te steken.

Waarnemingen

Ik heb geen tijd gehad om de nachtegalen- en vlindertellingen van dit jaar te vergelijken met die van voorgaande jaren. Dat houdt u van mij te goed. Maar mijn subjectieve indruk is dat het een vrij gemiddeld jaar was qua vlinders, een beetje aan de magere kant met een paar pieken. Veel witjes, weinig van de schoenlappersfamilie (landkaartjes, distelvlinders, dagpauwogen et cetera). De 'grasvlinders' zoals bruin zandoogje en dikkopje lijken het in het graasgebied moeilijk te hebben met de verruiging sinds de komst van de koeien, maar de aantallen trekken wat aan.

Elders in het gebied doen ze het goed. De eikenpage, een relatief nieuwe waarneming in het gebied, is nog niet op de formele monitoringsroutes gezien.

Onze nachtegalen lijken hun vaste stekjes gevonden te hebben: de kop van het Jaagpadbos, bij de Kleivlakte, de Pier en het Witte Wievenveld. Hans Bootsma heeft nog een paar nieuwe bijensoorten gefotografeerd met prachtige namen: geelschouderwespbij, pluimvoetbij en grote bladsnijder.

Varia

Wat meldingen uit onze agenda: groepen tot wel 170 kuifeenden geteld in de winter, tientallen grauwe ganzen op de Nieuwe Meer en enkele broedgevallen in het moeras, waarvan minimaal één ook daadwerkelijk jongen opleverde. Een vos, een hermelijn en een paar egels in het Jaagpadbos. Half augustus werd er een kalfje van de Schotse Hooglanders geboren. In de nestkast bij de loods zijn ruim zeventig braakballen van kerkuilen gevonden, waarvan Hans Bootsma elders in deze *Oever* verslag doet. Dit voorjaar stonden in de depottuin voor het eerst twee pollen bosgeelster in bloei, die natuuractivist en Oeverlander van het eerste uur, wijlen Henk Smit, twaalf jaar geleden meebracht. Een week geleden vlogen in de tuin ineens de vleermuizen om mijn oren. Gaan ze eindelijk de vleermuistunnel in? In de nieuwe vijver wemelt het van de insecten, de kleine watersalamander en groene kikkers hebben hem ook alweer gevonden. Net als een konijn, maar dat heeft het niet overleefd.

En voor de trouwe lezers: sorry, ik hou niet van Bavaria en al helemaal niet van malt.

Wichert Stemerding

Financieel jaarverslag 2021 en begroting 2022 (*)

Inkomsten	Begroting 2019	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022
Alle Inkomsten							
Contributies/donaties/giften	11.000	9.725	10.000	17.422	13.000	18.255	17.500
Verkoop boeken etc.	50	70	70	1.133	2.000	3.221	2.000
Subsidies	400	-	-	1.409	1.000	915	750
Rente	15	16	15	8	1	0	-
Excursies/diverse	50	408	50	10	50	50	50
Verhuurinkomsten	-	3.450	-	4.036	2.500	4.522	4.000
Totalen							
Totaal ontvangen	11.515	13.669	10.135	24.018	18.551	26.963	24.300
Opname reserveringen					3.000	2.149	4.000
Totaal Inkomsten	11.515	13.669	10.135	24.018	21.551	29.113	28.300

Uitgaven	Begroting 2019	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022
Bestuur, uitgeverij							
Bureaunkosten+ bijeenkomsten	800	1.177	1.000	1.023	1.300	1.166	1.300
Cadeaus	400	-	-	405	400	616	650
PR/Website	500	87	90	148	1.000	764	500
Beleid/Procedures	-	-	-	896	2.000	604	750
Bankkosten	160	203	230	189	250	320	350
Oever/kalender	6.500	6.942	4.400	6.617	6.000	6.471	7.000
Abonnement/lidmaatschap	125	50	50	50	150	150	125
Overig	-	-	-	-	-	-	-
Totaal bestuur, uitgeverij	8.485	8.459	5.770	9.328	11.100	10.091	10.675
Terreinonderhoud							
Vergoeding vrijwilligers	2.500	2.500	2.500	2.500	3.000	3.481	4.000
Verzorging	200	264	250	256	250	247	300
Beheer depot	250	200	200	165	3.000	2.312	5.000
Materiaalkosten	600	323	300	1.975	2.000	2.557	3.000
Cursussen vrijwilligers	150	-	-	-	250	325	350
Totaal terreinonderhoud	3.700	3.287	3.250	4.896	8.500	8.922	12.650
Educatie							
Excursies	200	50	50	51	100	338	350
Materiaalkosten educatie	150	280	200	-	200	80	200
Totaal educatie	350	330	250	51	300	418	550
Totalen							
Totale kosten	12.535	12.076	9.270	14.275	19.900	19.431	23.875
Reserveringen	-	3.450	-	3.985	2.500	4.475	4.000
Subtotaal Uitgaven	12.535	15.526	9.270	18.260	22.400	23.906	27.875
Resultaat	-1.020	-1.858	865	5.759	-849	5.207	425
Totaal Uitgaven	11.515	13.669	10.135	24.018	21.551	29.113	28.300

* Onder voorbehoud van goedkeuring ALV

BALANS per 31-12-2020

Activa		Passiva	
Zakelijke rekening ING bank	5.309	Reservering depot	7.160
Spaarrekening ING bank	5.950	Reservering de Waterkant*	5.950
ASN zakelijke spaarrekening	31.719	Crediteuren	50
		Vermogen 2019	24.060
		Resultaat 2020	5.759
Totaal	42.979	Totaal	42.979

*Reservering huur alleen te besteden samen met Stichting Veldstudie

BALANS per 31-12-2021

Activa		Passiva	
Zakelijke rekening ING bank	2.892	Reservering depot	7.358
Spaarrekening ING bank	9.350	Reservering de Waterkant*	8.078
ASN zakelijke spaarrekening	38.220	Crediteuren	-
Debiteuren	-	Vermogen 2020	29.819
		Resultaat 2021	5.207
Totaal	50.461	Totaal	50.461

*Reservering huur alleen te besteden samen met Stichting Veldstudie

Toelichting jaarrekening 2021

2021 blijft in ons geheugen gegrift als een coronajaar. Het was drukker dan ooit in de Oeverlanden en de (financiële) waardering voor de activiteiten van de vereniging steeg navenant.

Opbrengsten

De opbrengsten uit contributies, donaties en giften is tegen de verwachting in toegenomen met €833. Het verlies van het aantal niet-betalende leden - 65 leden werden uit het ledenbestand verwijderd - werd ruimschoots gecompenseerd door de aanwas van nieuwe leden. Ook het aantal leden dat gebruikt maakt van de fiscale mogelijkheid om de bijdrage volledig af te trekken vanwege onze ANBI-status, groeide verder. Zij zorgen ervoor dat de gemiddelde bijdrage per lid groeit. Aan het verzoek om een vrijwillige bijdrage voor de kalender wordt goed gevolg gegeven. De €3.221 die bij de realisatie staat, betreft deels de kalender 2021 en bijna volledig de kalender 2022. Gemiddeld ontvangen we voor de kalender bijna €2.200 aan bijdrage. Daarmee worden de productiekosten van de kalender voor ongeveer 85% gedekt.

Aan subsidies kregen we €495 van de Nationale Postcode Loterij, een restant subsidie 2019 van Landschap Noord-Holland voor de vijver van €220 en €200 aan bijdrage voor het houden van cursussen van Landschap Noord-Holland. Hoewel het een deel van het jaar niet mogelijk was De Waterkant te verhuren, is toch €4.522 ontvangen van Heem Locaties, DONS-kinderopvang en Koudetraining. Opname reserveringen betreft opnames uit de reserveringsbudgetten (zie bij Balans) voor uitgave aan De Waterkant en het depot.

Kosten

Het totaal aan kosten voor bestuur en uitgeverij is binnen de begroting gebleven. Portokosten maken een belangrijk deel uit van de bureaunkosten. Kosten uitgeverij zijn ook stabiel, mede doordat veel leden de *Oever* als pdf ontvangen en er leden zijn die geen kalender willen. Dat scheelt aanzienlijk in de druk- en verzendkosten: 127 minder *Oevers* en 192 minder kalenders.

Terreinonderhoud was goed voor in totaal €8.922 aan kosten. Aan de beheervrijwilligers hebben we meer uitgekeerd (€3.481). Ook het beheer blijkt toenemend populair, er zijn nu 26 vrijwilligers. Het bedrag wordt verdeeld in deels een vast bedrag en deels in een bedrag per gewerkt uur. De vergoeding per vrijwilliger (gemiddeld €0,87 per gewerkt uur) blijft nog onder het streefbedrag van minimaal €1. Grote uitgaven terreinonderhoud voor depot en materiaal betreffen bestrating (€1.141) en nieuwe bankjes (€1.537).

Reserveringen en resultaat

Alle structurele huurinkomsten worden geboekt als reserveringen voor toekomstige uitgaven aan het depot en De Waterkant. Het positief resultaat boekjaar van €5.207 is voornamelijk het gevolg van de meer dan

verwachte contributie-inkomsten, bijdrage kalender en huurinkomsten. Samen met het positief resultaat in 2020 zijn de negatieve resultaten in de daaraan voorgaande jaren gecompenseerd.

Balans

De balans geeft de vermogenspositie weer van de vereniging. De reserveringen zijn verhoogd met de huuropbrengsten. De reservering voor De Waterkant kan alleen in overleg met de Stichting Veldstudie worden besteed. Het positief resultaat is toegevoegd aan het vermogen. De vermogenspositie is gezond en in lijn met vuistregels voor vermogens van verenigingen. Er zijn dit jaar geen debiteuren en crediteuren.

Begroting inkomsten

Corona en de oorlog in Oekraïne hebben een negatieve invloed op het economisch klimaat en duidelijk ook op de bijdrage van onze leden, blijkt uit de nu ontvangen bijdragen. De gemiddelde bijdrage per lid zal wat lager zijn, maar zal deels worden gecompenseerd door een hoger aantal leden. Onduidelijkheid is er over het ontvangen van een bijdrage van de gemeente Amsterdam voor het door de vrijwilligers uitgevoerde beheer. De gemeente erkent in de Ontwikkelstrategie dat een vergoeding daarvoor rechtvaardig is, maar concreet is er nog niets geregeld. Ook worden er projectsubsidies aangevraagd bij Landschap Noord-Holland. Het blijft afwachten of die worden gehonoreerd. De hoogte van de verhuurinkomsten is komend jaar onduidelijk; met de huurders worden nieuwe afspraken gemaakt.

Begroting uitgaven

Hogere portokosten worden voorzien voor een actief inningsbeleid van de contributies. Andere uitgaven voor bestuur en uitgeverij zullen iets hoger uitvallen, vooral vanwege de fors hogere inflatie. De vergoeding voor de beheervrijwilligers is verhoogd om de minimaal wenselijke vergoeding van €1 per gewerkt uur te realiseren. We blijven investeren in de gebouwen op het depot en in de aanschaf van gereedschappen en nieuwe bankjes in het gebied. Doelstelling voor 2022 is dat inkomsten en uitgaven ongeveer gelijk zijn. Als blijkt dat de inkomsten hoger uitvallen, kan er besloten worden extra geld te besteden aan vrijwilligersvergoeding en investeringen in het depot.

Dank

De contributie van onze leden blijft de kurk waar de vereniging op drijft; onzeker is of we dit jaar van de gemeente een bijdrage kunnen verwachten. Veel leden betalen meer dan het minimum en de leden die gebruik maken van de fiscale aftrek zorgen voor toekomstvast inkomsten. Wij danken alle leden voor hun financiële steun. Ledengroei maakt ons sterker bij het overleg met de gemeente en zorgt voor extra middelen om ons 40-jarig jubileum met bijzondere producties te vieren. Daarom hopen we op veel nieuwe leden en extra assistentie; dus meld u aan!

Tom Koudstaal, penningmeester

Jaarverslag publiciteit

Onze vereniging mist een PR-medewerker en daardoor zijn de publiciteits- en ledenwerfacties in het afgelopen jaar beperkt gebleven. Ook was 2021 een coronajaar met veel beperkingen voor de excursies. In het kader van het 40-jarig jubileum in 2024 willen we meer acties ontplooiën en we doen een beroep op onze leden om ons daarbij te helpen (informatie en opgave naar bestuur@oeverlanden.nl). Toch is er in 2021 wel het één en ander gebeurd.

- Enkele leden hebben artikelen in de Westerpост en Sloten-Oud Osdorp verzorgd.
- De folderbakjes die nu overal in de Oeverlanden hangen, leveren een bescheiden stroom van nieuwe leden op. Helaas moet zo af en toe een bakje worden vervangen, omdat ze worden vernield.
- Ook JanKees van Dijk wist als vanouds nieuwe leden te strikken!
- Ons bezwaar tegen de gang van zaken rondom de cruise-zone heeft enig tumult opgeleverd. Zelfs de rijdende rechter had interesse in het vermeende conflict. Er is helaas wel afgezien van de realisatie van een kabouterpad. Met de gemeente en met vertegenwoordigers van de cruisers is nu in goed overleg een betere aanduiding van de cruise-zone afgesproken, die dit jaar met nieuwe markeringen zal worden aangegeven.
- We hebben het hoger beroep bij de Raad van State tegen de kapvergunning verloren,

maar het heeft geresulteerd in contacten met vertegenwoordigers van het projectbureau Zuidasdok. We overleggen met hen over beperking van de bomenkap en over financiële ondersteuning van natuurvoorzieningen in de Oeverlanden.

- De website is door Ben Bolscher geheel vernieuwd en wordt regelmatig bezocht. Onze Facebook-pagina is weer nieuw leven ingeblazen, we hebben nu ook een Instagram-account en we staan vermeld op Google met een bedrijfsprofiel. Ook voor het bijhouden van de sociale media missen we extra handen en zoeken we hulp.
- Er is een jaarbrief 2021 rondgestuurd waarin onze plannen uiteen werden gezet.
- De Ontwikkelstrategie voor de Oeverlanden is door de gemeenteraad in december 2021 goedgekeurd. Onze vereniging is zeer actief geweest in het kernteam dat de opstelling van de strategie begeleidde en heeft zo voorkomen dat de natuurwaarden van het gebied te veel zouden worden aangetast. De vereniging wordt veelvuldig in de strategie genoemd als essentieel voor het beheer van het gebied. Nu nog de financiële waardering daarbij.

De Oeverlanden zijn in toenemende mate populair als wandel/uitwaai gebied, vooral tijdens de lockdowns. En dat is de beste publiciteit!

Tom Koudstaal

Oproepen

40 jaar en 1000 leden

In 2024 bestaat Vereniging 'De Oeverlanden Blijven!' 40 jaar en daar willen we bijzondere aandacht aan schenken. Bijvoorbeeld door een jubileumuitgave van de *Oever*, andere publicaties en publieksacties. Een werkgroep zal acties gaan bedenken en helpen ze te realiseren. Als u wilt helpen, geef u dan op voor de werkgroep. Aanmelden kan via bestuur@oeverlanden.nl.

Een mooi cadeau voor de vereniging zal de verwelcoming van ons 1000-ste lid zijn. We vragen onze leden om te helpen het huidige ledental te vergroten. Nodig uw burens en kennissen uit om lid te worden! Aanmelden kan via het aanmeldformulier op www.oeverlanden.nl > Help mee > Word lid.

Uw e-mailadres

Van veel leden hebben we nog geen e-mailadres. Als u per post de jaarbrief 2022 heeft ontvangen en u het goed vindt dat we u per e-mail kunnen bereiken, geef dan uw e-mailadres door. Dat kan via het voorkeurenformulier op www.oeverlanden.nl > Contact en info > Algemene informatie. Of via ledenadministratie@oeverlanden.nl.

PR-medewerker gezocht

Als PR-medewerker geeft u voorlichting en verschaft u intern en extern informatie over onze vereniging. U houdt zich bezig met het schrijven van brochures, persberichten en artikelen voor bladen en websites, houdt de Facebook-pagina bij en geeft binnen het bestuur vorm aan de PR-strategie. Ook hebt u een taak bij het ontvangen van gasten tijdens natuurexcursies en evenementen in het NME-centrum De Waterkant, en bij het werven van leden. Iets voor u? De PR-medewerker is ondernemend, heeft een goed communicatief inzicht en affectie met sociale media en internet. Voor informatie en aanmelden: Liesbeth Stricker, info@oeverlanden.nl of 020-6154557.

Foto's voor de kalender 2023

Ook in 2023 willen we een kalender en we hopen dat we daarvoor ook uw foto's mogen gebruiken. We roepen u op om mooie foto's, gemaakt in de Oeverlanden, in te sturen. Uit de foto's maken wij een keuze voor de kalender 2023. En natuurlijk ontvangt u een presentje als uw foto wordt geplaatst. Voor insturen en nadere informatie: Nico Jansen, jandon@planet.nl.

Oliekevers in de Oeverlanden

De Oeverlanden herbergen een enorm aantal soorten planten en dieren. Net als in vorige Oevers kunnen we melden dat de teller weer hoger staat: we kennen nu ruim 3400 soorten. Op www.oeverlanden.nl/biodiversiteit zijn begin dit jaar recente soortenlijsten van alle onderzochte groepen geplaatst. Neem daar eens een kijkje!

Oude Haagsebrug

Oliekevers vormen een keverfamilie die in de Oeverlanden met één soort is vertegenwoordigd: de sachembijenoliekever (*Sitaris muralis*). Een populatie van deze soort is ontdekt door Peter Schiphof aan de oostrand van de Oeverlanden, onder de Oude Haagsebrug (brug nr. 1864) over de Ringvaart. In 2020 en 2021 zijn er in de zomermaanden veel oliekevers waargenomen. Op sommige dagen een enkel exemplaar en op topdagen meer dan zestig stuks tegelijk. Ze lopen rustig over het zand of zitten tegen de betonnen pijler van de brug (met daarop de graffiti met apen).

Sachembijenoliekever

De sachembijenoliekever is een fraaie kever met deels oranje gekleurde dekschilden en een interessante biologie. Zonder de aanwezigheid van de gewone sachembij (*Anthophora plumipes*) zouden we deze kever niet hebben. En eigenlijk wisten we pas na het ontdekken van deze kever dat het de sachembij was die in het voorjaar rondvloog bij de nestgaten in de zandige grond. De sachembijenoliekever was ooit zeldzaam, maar is tegenwoordig wijdverspreid in Nederland, mogelijk door de toegenomen temperatuur.

Sachembijenoliekever in de Oeverlanden | Foto: Peter Schiphof

Mannetje van de gewone sachembij | Foto: Dick Belgers

Levenswijze

De levenswijze van de sachembijenoliekever is hoogst interessant: de kevers leggen eieren in de buurt van nesten van de gewone sachembij. Na overwintering klampen de larven (triungulinen) zich vast aan een mannetje van de sachembij, stappen tijdens de paring over op een vrouwtje en kunnen zo in een nest van de bijen komen. Hier eten ze de bijenlarven en de opgeslagen pollennectarbrij op en worden ze volwassen. Onder de Oude Haagsebrug kun je in het voorjaar de sachembij spotten en in de maanden juli en augustus de sachembijenoliekever.

Ruud Jansen

Kerkuil weer regelmatig op het depot

Nadat aan het eind van de winter van 2017 in onze loods een kerkuil was gesignaleerd (zie Oever 73), kwam de uil regelmatig langs. Dat bleek uit de vondst van braakballen in de nestkast die pal achter het vlieggat is gemonteerd. Daarna werd er zeker een jaar lang niets meer gevonden. Maar een half jaar geleden werden er in de nestkast maar liefst 71 braakballen ontdekt.

Kerkuilenwerkgroep

Het afgelopen jaar vroeg ik me regelmatig af of de witte poep die op verschillende plekken op ons depot te vinden was, met de aanwezigheid van een kerkuil te maken zou hebben. De kleine vlekken lagen, soms met tussenpozen van enkele weken, vooral rond de ingang van de loods. Later waren er grotere plakken op ons oprijlaantje te zien. Ze waren soms dik van de wat vette kalk. Het zijn de botten van prooidieren die de uitwerpselen van kerkuilen zo wit maken. Uitwerpselen van reigers konden het niet zijn, want daar zitten zwarte en grijze tinten doorheen.

Begin september besloot ik, Ellen de Bruin en Ricardo van Dijk van de kerkuilenwerkgroep, die vijf jaar geleden de nieuwe kast hadden geplaatst, te vragen of ze de kast konden inspecteren. Mede vanwege corona waren ze er al lang niet geweest. En dat er tijdens hun laatste twee bezoeken niets gevonden was, zal ook niet aanmoedigend hebben gewerkt.

Het controleren van de kast kan het beste gedaan worden door mensen met ervaring. Mochten er kerkuilen in zitten, dan weten zij hoe er gehandeld moet worden, zonder de uilen te veel schrik aan te jagen. Het vlieggat wordt met een speciale stok afgedekt, want het is beter ze erin te laten zitten dan ze weg te jagen. Toen Ricardo de ladder naar de kast was opgeklimmen, trof hij een grote hoeveelheid braakballen aan, een dikke zeventig!

Dat was geweldig nieuws, want dat betekende dat de kerkuil nog altijd het depot aandeed, al wordt deze eigenlijk nooit gezien. Maar dat is wel vaker het geval. Zelfs als er gebroed wordt, worden de uilen vaak niet opgemerkt. Ook als wij herrie maken met timmeren, de compressor en in- en uitrijdende tractoren, zouden de uilen er rustig kunnen blijven zitten.

Ricardo constateerde dat er van een broedgeval geen sprake kon zijn geweest. De braakballen leken uiteenlopend wat betreft ouderdom. Sommige waren al behoorlijk oud, andere oogden wat donkerder en waren misschien van een week of twee daarvoor. Goed vochtige ballen van de laatste week zaten er niet bij. Kortom, passend in het beeld dat uit de vogelpoep opreest: regelmatig maar met tussenpozen. Waarschijnlijk wordt de nestkast gebruikt door een solitair levende vogel, die zo af en toe op het depot komt jagen. Kerkuilen hebben in hun leefgebied naast een vaste nestplek nog enkele vaste rustplaatsen en een winterverblijfplaats.

Kerkuil met prooi | Foto: André Eijkenaar

Pluiswerkgroep

Net als eerder heb ik de braakballen naar Geert Timmermans gebracht. Hij is behalve stadsecoloog ook coördinator van de Pluiswerkgroep van de KNNV. Door de coronacrisis hebben hun activiteiten stilgestaan. Hopelijk kunnen de braakballen dit jaar nog onderzocht worden. De oogst moet minstens 150 muizen opleveren, het minimumaantal dat nodig is om van een echt muizenonderzoek te spreken.

Dankzij het determineren van de prooiresten in de braakballen kan goed muizenonderzoek plaatsvinden. Want kerkuilen hebben verschillende muizensoorten op het menu staan. 98% van hun dieet bestaat uit muizen en ze slikken prooien in zijn geheel in. Bovendien is de kerkuil honkvast, waardoor je ervan op aan kunt dat de kerkuil zijn prooien in de buurt vindt. Als er met verschillende vallen gewerkt zou moeten worden, zou dat veel tijdrovender en duurder zijn.

Het is interessant om te onderzoeken of er in de Oeverlanden waterspitsmuizen en noordse woelmuizen voorkomen. Dat zijn rodelijstsoorten die tot de vier

doelsoorten van de Groene As behoren. De Groene As is de ecologische verbindingzone die ruwweg van Uithoorn naar Spaarnwoude loopt, met als hoofdas de ringvaart van de Haarlemmermeerpolder, waarvan de Oeverlanden een zijkamer zijn. De andere twee doelsoorten zijn de meervleermuis en de ringslang.

Halfopen cultuurlandschap

De afgelopen maanden zag ik op het depot opnieuw bijna zuiver witte plakaten vogelpoep. Ook elders in het gebied, vooral op plaveisel, omdat het daar opvalt. Nu ben ik geen grootse vogelaar, maar ik ben ik sterk geneigd te denken dat de vogel op allerlei plekken in ons gebied aan het jagen is. Met name op het Jaagpad pal ten oosten van het gemaal zie ik de plakaten vaak, en ook op de Riekerweg voor Ons Buiten.

De kerkuil is geen bosvogel, maar ook geen stadsvogel. De Oeverlanden voldoen aan de eisen van de biotoop waar het voor kerkuilen goed toeven is: halfopen tot open cultuurlandschappen met veel kleine landschapselementen, een afwisseling van houtwallen, bosjes, ruige en kortgemaaide graslanden, bermen en waterkanten. In zo'n landschap gedijen veel muizensoorten goed, precies wat in de Oeverlanden het geval is. Ook zijn er in ons gebied door het beheer gecreëerde maaiselhopen en takkenrillen te vinden. En op ons depot kunnen muizen gemakkelijk nestruimte vinden tussen de tuinafval- en takkenhopen en de verschillende stapelmuurtjes en andere stenige constructies.

Bij een goed voedselaanbod hebben kerkuilen voldoende aan een gebied van zestig hectare. Dat ligt in dezelfde orde van grootte als ons gebied. Het beheergebied ten zuiden van de Oude Haagseweg is zo'n 51 hectare, het hele gebied ten zuiden van de snelwegen A4/10 is 120 hectare. Door intensiever land gebruik en bestrijdings-middelen tegen muizen had de soort het decennia lang moeilijk. Het afsluiten van kerktorens en schuren eisten ook hun tol. Geschikte gebieden kwamen steeds verder van traditionele kerktorens af te liggen. Van nature nestelen de kerkuilen in rotsspleten en holle, dikke bomen, maar daar zijn er in ons landschap niet zo veel van.

De vaste nestplaats, vaste rustplaatsen en het winterverblijf van een kerkuil kunnen op enkele honderden meters van elkaar liggen. Hoewel ze hun

Plakkaat van een kerkuil | Foto: Hans Bootsma

hele leven in één territorium verblijven, zijn ze flexibel bij het wisselen van de rustplaatsen. Belangrijk is dat het aanbod van geschikte plekken groot genoeg is. Daarvoor wordt tegenwoordig gezorgd door de plaatsing van nestkasten. Het ziet ernaar uit dat de kast in het depot als vaste rustplaats dient.

Vervanging loods

Een probleem zal zich voordoen als onze versleten loods vervangen wordt. Als er een kerkuil regelmatig zijn intrek neemt, dan zou je die verjagen als de oude loods afgebroken wordt. Er kan sprake zijn van een broedgeval, zodat sloopwerkzaamheden niet kunnen plaatsvinden. Hoewel de kerkuil sinds 2016 niet langer op de rode lijst staat, is het nog altijd een beschermde vogel, waarvan zowel de nest- als de rustplaatsen jaarrond beschermd dienen te blijven.

Volgens het kennisdocument Kerkuil, opgesteld door BIJ12, een kennisorgaan ter ondersteuning van de provincies op het gebied van de fysieke leefomgeving, dienen er minstens twee alternatieven worden aangebracht, waarbij voor rustplaatsen hetzelfde geldt als voor een nestplek. De kast in de loods dient dan voor de sloop dichtgemaakt te worden, en ruim van tevoren moeten er ten minste twee andere nest- of rustplekken in de buurt gecreëerd worden. Wellicht een nestkast in een boom en één vastgemaakt aan De Waterkant, zo donker mogelijk. Een minimale gewenningsperiode van drie maanden is daarbij noodzakelijk. Over de precieze vorm kan hopelijk de kerkuilenwerkgroep of een stadsecoloog ons adviseren.

Hans Bootsma

Als door een ingreep (roze rechthoek) een nest (rode stip) verdwijnt, kan dit de totale samenhang tussen nest- en rustplaatsen verstoren. De nestplaats dient vervangen te worden door tenminste twee nieuwe nestgelegenheden (paarse stippen). Hetzelfde geldt voor vaste rustplekken. (Bron: Blij12 - Kennisdocument Kerkuil)

Bronnen
- <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-011-Kennisdocument-Kerkuil-1.0.pdf>
- www.kerkuil.com

Veertig jaar op de bres voor behoud van de Oeverlanden

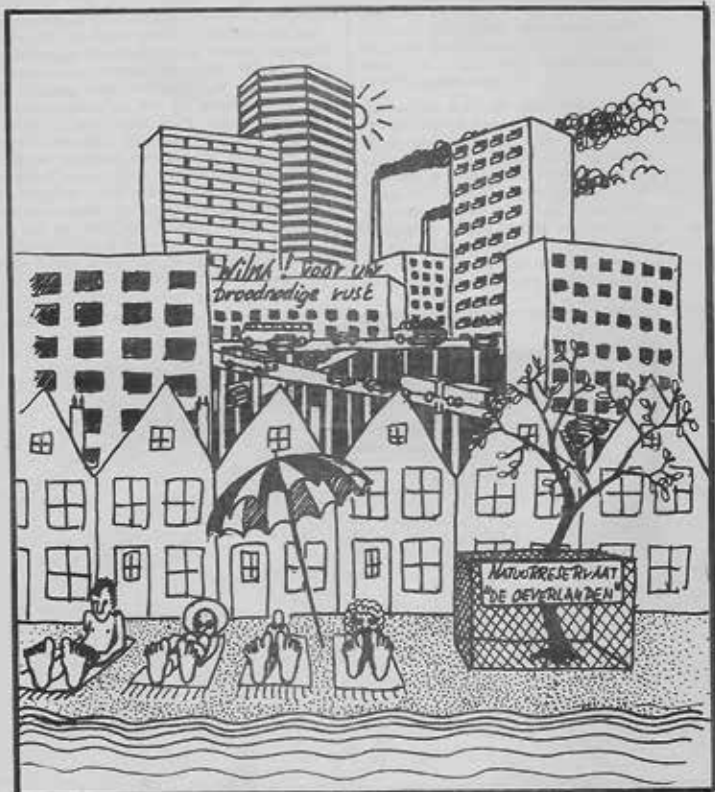
Archief

In mijn fotoarchief over de Oeverlanden is de oudste foto van 15 mei 1982. Dat is nu veertig jaar geleden en sindsdien hebben talloze mensen hun schouders eronder gezet om het behoud van het gebied tot een succes te maken. Op de foto wordt het voor auto's onmogelijk gemaakt op het terrein te komen, waarmee ook de bron van afvaldump werd aangepakt. Zelf ben ik hier niet bij aanwezig geweest, ik raakte pas in de loop van dat jaar betrokken doordat Henk Gerritsen contact had gezocht met de actiegroep 'Red de Oostvaardersplassen' waarvan ik toen deel uitmaakte. Best een lastige club met zo'n lange naam! 'Stop autoterreur in de Oeverlanden' en 'Oeverlanden Blijven!! Wilma oprotten' is op de borden te lezen. Wilma was de projectontwikkelaar/aannemer die de Oeverlanden zou gaan volbouwen. Omdat deze foto uit een krant komt, ik meen Trouw, is de scherpste dusdanig dat er geen personen herkenbaar zijn.

Eerste actie voor het behoud van de Oeverlanden

DEEL 1 HET GEMEENTEPLAN

Rapport van de actiegroep 'Oeverlanden Blijven!'

Rapport

In de loop van 1982 verscheen het eerste rapport van de actiegroep 'Oeverlanden Blijven!'. Daarin wordt betoogd dat het gebied aan de noordzijde van het Nieuwe Meer hoge natuurwaarden herbergt en dat de woningnood niet zal worden opgelost met het bebouwen van dit terrein in de Riekerpolder. Sterker nog, een stad die steeds meer bewoners wil en moet huisvesten heeft natuur en ruimte hard nodig. Stedenbouw is meer dan stenen stapelen!

Vereniging

De actiegroep is op 12 januari 1984 opgevolgd door de Vereniging 'De Oeverlanden Blijven!' en deze is nog altijd druk in de weer om de doelstellingen te realiseren. Met de aanvaarding van de Ontwikkelstrategie voor ons gebied lijken we in rustiger vaarwater en een veiliger haven te zijn. Maar de gemeente Amsterdam blijft een lastige organisatie die niet makkelijk enthousiast meebeweegt met zeer betrokken burgers. We hebben wel wethouders van stad en deelraad meegemaakt die onze ideeën steunden, en ook ambtenaren, maar dat waren de positieve uitzonderingen. Meestal werd er moeizaam vooruitgang geboekt en waren we vooral op de eigen kracht van leden aangewezen.

Resultaat

De voorbij tijd overziende kan ik wel tevreden zijn. Tegen de verdrukking in is een prachtig gebied behouden gebleven met veel beleevingswaarde, waar je telkens weer prettig doorheen kunt wandelen of

Ons depot in 1987, een oude twintigvoets zeecontainer en een oude Mercedes-pick-up-bus (tegenover het Mercure-hotel, bij de ingang daar aan de Oude Haagseweg) / Foto: Nico Jansen

fietsen. De duinstreek of de Veluwe heeft veel natuur te bieden, maar zo dicht bij huis onder de rook van de hoofdstad en Schiphol valt een grote rijkdom aan planten, dieren en vogels en insecten te zien. En, zoals Jac.P. Thijsse dat al ruim honderd jaar geleden stelde, zonder veel kosten. Laten we onze zegeningen tellen en ernaar blijven streven dat er ooit een passende en noodzakelijke beheerorganisatie tot stand komt. Want voor niks gaat de zon op. Het kost natuurlijk wel wat om naast de grote stad de kwaliteit van de Oeverlanden tot in lengte van dagen te bewaren. Maar dat geld is goed besteed, wat zich maatschappelijk

dubbel en dwars zal uitbetalen in de vorm van rust en ruimte voor recreatie van de stedelingen. Daarmee worden veel problemen voorkomen. De afgelopen twee coronajaren lieten de behoefte hieraan goed zien.

Hoop

Ik hoop dat er zich steeds weer nieuwe mensen zullen inzetten voor de vereniging en de Oeverlanden, zodat het gebied ook de komende veertig jaar veilig zal zijn voor bouwplannen. Aanbevolen onder de hoede van het publiek!

Nico Jansen

Het eerste NME-centrum op ons huidige depot in 2004 (met zittend actieve leden Daphne de Wijs, mevrouw Arntzen, en de familie Neckheim) / Foto: Nico Jansen

Oever van de Nieuwe Meer op depot | Foto: Hans Bootsma

Activiteiten

Voor alle activiteiten geldt: verzamelen bij verenigingsgebouw De Waterkant in de Oeverlanden; met uitzondering van de bomenexcursie op 5 juni: deze start bij de kantine van tuinpark Ons Buiten. Voor leden en kinderen is deelname gratis, niet-leden betalen € 2,50 per persoon en van tevoren opgeven is niet nodig. De natuurwerkdag is voor iedereen gratis, maar juist wel van tevoren opgeven. Meer informatie is te verkrijgen op www.oeverlanden.nl via Contact en info > Verstuur een bericht. Of via info@oeverlanden.nl. Kijk ook op www.oeverlanden.nl

Excursie Nachtegalen

vrijdag 13 mei 2022, 20.30-22.00 uur

De Oeverlanden zijn in het bezit van een kleine populatie van de meesterzanger. Terug uit Afrika half april, laten ze zich horen tot aan de langste dag, 21 juni. Dan vergt het grootbrengen van de jongen alle energie. Met Carla Peperkamp en Wichert Stermerdink.

Algemene Ledenvergadering

zaterdag 21 mei 2022, 14.00-17.00 uur

De verslagen over het achter ons liggende jaar worden besproken en plannen voor de toekomst worden gesmeed. Voor de agenda: zie pagina 3.

Excursie Vogels

zondag 22 mei 2022, 11.00-12.30 uur

Enigszins afhankelijk van de windrichting en hiermee samenhangend omgevingslawaai, genieten van vogelzang van veel soorten bos- en moerasvogels. Met Wendela Tenner en Wichert Stermerdink.

Excursie Bomen

zondag 5 juni 2022, 11.00-12.30 uur

Op het tuinpark staan tal van bijzondere bomen. In tegenstelling tot de Oeverlanden zijn deze allemaal weloverwogen geplant. We vertrekken vanaf het plantsoen voor de kantine van tuinpark Ons Buiten. Met Rinus Hofs en Wouter van der Wulp.

Excursie Insecten

zondag 12 juni 2022, 13.00-14.30 uur

Deze excursie start later dan gebruikelijk, omdat het insectenleven in de middag juist goed op gang komt. Vang een glimp op van het verscholen leven van kruipende of vliegende insecten. Vooral de kevers en wantsen staan in de schijnwerper. Met Ruud Jansen.

Excursie Planten

zondag 3 juli 2022, 11.00-14.00 uur

Zo kort na de langste dag is de plantenbloei vaak op z'n best. De Oeverlanden zijn rijk aan soorten planten en de erbij behorende insecten. Met Hans Bootsma en Nico Jansen.

Excursie Nachtvinders

zaterdag 27 augustus 2022, 21.30-23.30 uur

Met behulp van een verlicht laken worden nachttactieve insecten gelokt, waaronder nachtvinders. De vangmethode lokt natuurlijk ook lastige gasten zoals muggen, waarop men bedacht moet zijn bij de kledingkeuze. Met Trees Kaizer en Ruud Jansen.

Excursie Paddenstoelen

zondag 16 oktober 2022, 11.00-12.30 uur

Naarmate de bomen in de Oeverlanden ouder worden, komen er meer paddenstoelen voor. Soms groot en opvallend, soms minuscule en voor het blote oog nauwelijks waarneembaar. De vondsten zijn sterk afhankelijk van de neerslag in de voorafgaande periode voorafgaand. Veel regen betekent veel paddenstoelen. Met Christiane Baethcke.

Natuurwerkdag

zaterdag 5 november 2022, 11.00-16.00 uur

Inmiddels al een traditie om de eerste zaterdag van november om de handen uit de mouwen te steken en bij te dragen aan het beheer van het gebied. Maaien en hooien. Voor een lunch met brood en soep wordt gezorgd. Opgeven is noodzakelijk op www.natuurwerkdag.nl. Met Carla Peperkamp en Wichert Stermerdink.

